

BÁCSMEGYEIEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEIEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Majelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

A nagypolitikából.

Zombor, október 10.

Hetek óta Budapest fontos események középpontja. A király nyári tartózkodási helyéről, Ischlből egyenesen Budapestre jött és a veszprémi hadgyakorlatok után ismét ide tért vissza.

A magyar székesfővárosban fogadta a spanyol királyi pár látogatását és az ez alkalommal tiszteletükre rendezett udvari bálon maga köré gyűjtötte Magyarország születési és szellemi arisztokráciáját.

Csütörtökön, e hó 8-án Budapesten, a budai királyi várpalotában fogadta a király az osztrák és a magyar delegáció tagjait is. A királyi trónbeszéd elé várakozással nézett az egész világ. Bosznia és Hercegovina annexióját illetőleg ugyanesak tényeket konstatálhatott már a trónbeszéd, mégis ideges kíváncsisággal várta néhány külföldi állam a Felső e megnyilatkozását.

Tegnapról mára kardesapás nélkül királyi kéziratokkal terjesztették ki a magyar király szuverenitását a török szultán fenhatósága alatt állott ezen tartományokra. Meglepetésszerűen, hirtelen jött ez az elhatározás és talán ezért idézett elő itt-ott, különösen pedig Szerbiában forrongást. Maga a török birodalom és azok a külföldi államok, amelyek közvetlenül vannak érdekelve a Balkánon, nagyobb nyugalommal fogadták ezt a tényt és mindeztideig semmi elhatározó lépést nem tettek. Ennek oka egyszerűen az, hogy ők belátják, hogy nem történt egyéb, mint aminek előbb-utóbb okvetlen be kellett következnie. Logikusan gondolkozva mindenki belátja, hogy a fegyverrel való okkupálása e tartományoknak és az évtizedeken keresztül ide befektetett nagy pénzáldozat csakis azért történtek és történhetett, hogy megfelelő időben ez a történelmi tradi-

ciókra támaszkodó tényleges állapot jogi szankciót is nyerjen.

A magánjog is ismeri az elbirtoklást. Mennyivel inkább érvényesül az a közjog terén, ahol egészen eltekintve attól, hogy a legtöbb államalakulásnak fegyveres erőszak az alapja, majdnem kizárólag hatalmi szempontok érvényesülnek annak különösen nemzetközi viszonylataiban. A magyar király szuverenitálásának az okkupált tartományokra való kiterjesztésének kérdésében tehát csak arról lehet szó, hogy időszerű volt-e az annexió most, vagy sem. Ezt az időszerűséget nemesak az okkupálásnak most betöltött harminc éves tartama, hanem elsősorban az a tény állapította meg, hogy Törökország alkotmányosságát — szintén vér nélkül — kivivta. Független nemzetek közepette a huszadik században lehetlenség volt kizárni az okkupált tartományok népeit azokból az emberi és politikai jogokból, amelyeket hamarabb vagy később, ha másképp nem, de vérrel szerez meg minden ország.

Ezeket a jogokat a tisztán nomilis szuverenitással bíró török szultán természetesen nem adhatta meg, mert hisz a felelősség Bosznia és Hercegovináért még a külföld előtt sem őt terheli.

Másodszor megállapította az annexió időszerűségét a szerb összeesküvés, amelynél kétséges lehet az, hogy onnan táplálták azt, de kétségtelen, hogy ilyen nagyszerb propaganda működött és nem riadt vissza célja érdekében semmiféle eszköztől. Érdekesen leplezi le ezt a mozgalmat maga az a körülmény, hogy az összes külföldi államok között Szerbia fogadja legnagyobb megütközéssel és elkeseredéssel az annexiót. — Ha tehetné, bizony hadat üzenne az egész világnak. Remélhetőleg azonban nem üzen hadat — nekünk sem, amint-

hogy ha nem esznek a jelek, minden komoly incidens nélkül nyugalommal térnek napirendre az összes külföldi államok e kérdés felett és legfeljebb csak a jogi formáját fogja annak idején az európai hatalmak kongesszusa megadni.

Zombor, október 10.

A patriárka üdvözlése. Bogdánovits Luciának, az új karlócai patriárkának beiktatási ünnepélye csütörtökön folyt le Karlócán nagy fény és pompa mellett. Bogdánovits ez alkalommal igen sok helyről keresték fel üdvözlésekkel. Zombor város tanácsa a csütörtökön tartott rendkívüli tanácsüléséből a következő üdvözlő sürgönyt küldötte a patriárkának:

Bogdánovits Lucián, v. b. t. t., karlócai érsek és szerb patriárka, Karlóca — A patriárkai székbe való ünnepélyes beiktatása alkalmából fogadja Szentséged Zombor sz. kir. város tanácsának őszinte szívből jövő szerencsekívánatait. Adjon Isten erőt Szent-ségednek, hogy új állását Magyarország öröme és boldogítására nagyon sokig tölthesse be. Fogadja Patriárkaságod Zombor sz. kir. város tanácsát atyai jóindulatába és szeretetébe. — Városi tanács.

Baja város törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tartott, amelyben elhatározta, hogy Bogdánovits patriárkát, mint a város szülöttét, megválasztatása alkalmából felirattal üdvözli s az installáción testületileg résztvesz.

A pártok erőpróbája a megyegyűlésen.

Zombor, október 10.

A mult szombati megyegyűlést megelőzőleg a megyei politikát közelről érdeklő érdekes eseménynek volt színhelye a megyei székház kis tanács-terme, amelyek élénken foglalkoztatják az érdekelt köröket.

Az állandó választmány ülésén arról volt szó, hogy a martonosi községi választókerület beosztása az ottani magyarság, avagy a szerbség érdekeinek megfelelően történjék-e. A martonosi szerbek a régi szabadelvű párt tagjait, élükön báró Vajmits Istvánt nyerték meg ügyüknek. A megyeházán újból kísértett a régi, ugynevezett szabadelvű szellem, amely tisztán párt-politikai érdekekből és csupán azért, hogy a maga részére néhány voksot

BÁCSKA GYÖNGYE

129-50-42

a legjobb és legkellemesebb **kristálytisztasavanyuviz** és a mellett igen olesó: o kis üveg 1/2 lit. **5** krajcár, nagy üveg **8** krajcár, nagyobb rendelésnél **4** és **7** krajcár.

Házhoz szállítja „Az angyalgyógyszertár”, ahová a rendeléseket kéri

Illin Dezső gyógyszerész.
Telefon 12. szám.

biztosítson, hajlandó lett volna a magyarság érdekeit háttérbe szorítani. Ez a hazafiatlan törekvés szerencsére hajótörést szenvedett a jobb belátásuk ellenállásán. A pártok erőpróbája a jogos magyar érdekek győzelmével végződött.

Az eset részleteit a következőkben ismertetjük:

Martonos község képviselőtestülete 1907. november 19-én *Szeyfried* József indítványára azon határozatot hozta, hogy a község belterületét házsám sorrendben két egyenlő választókerületre osztja s a tanyaiak képezik a 3-ik választókerületet. Ezt a határozatot *Joszyty* Mladen gör.-kel. szerb plébános felebezése folytán annak idején a vármegye feloldotta s új határozathozatalra utasította a községet.

Martonos község ezután javaslatlét végett egy bizottságot küldött ki s ezen bizottság oly javaslatot terjesztett be, mely szerint a község belterülete a műt vonalának megfelelően két egyenlő választókerületté alakíttassék.

A községi képviselő ezen javaslatot 1908. június 30-iki közgyűlésén tárgyalván, azt el nem fogadta, hanem *Joszyty* Mladen indítványára a községi belterületet a Tiszautca és Roth-utca irányában keresztben osztotta meg. Ezen határozat ellen *Szeyfried* József és társai felebezéssel élván, ezt a vármegye állandó választmánya folyó évi szeptember 1-én vette tárgyalás alá.

Ezen választmányi ülésen felszólalt *Lovászy* Andor dr. országgyűlési képviselő s kérte a községi határozat megsemmisítését. Kifejtette, hogy a választókerületek ezen alakítása nyilvánvalóan nemzetiségi tendenciával bír, már pedig meg nem engedhető, hogy a nemzetiségi kérdés belevitessék a kerületek alakításának kérdésébe. Ugyanis a *Joszyty*-féle megosztás szerint az összes szerb választók egy kerületbe csoportosíttatnának s ilyképp ebben a kerületben a szerb választók többsége biztosíttatnék, minek eredménye az lenne, hogy a 670 belterületi választó közül a 194 szerb választó 3 képviselőt s a

476 magyar választó ugyancsak 3 képviselőt választana s illetve biztosíthatna magának. Ennek a törekvésnek az a látszata van, hogy a martonosi szerbség, a virilisták között ugyanis többségben lévén, ilyképp akarja magának a közgyűlésen és a község kormányzatában adóntó és vezető szerepet megszerezni, jóllehet, Martonosnak 4000 magyar s csak 1000 szerb lakosa van.

Ezután felszólalt *Mikosevits* Kanut vármegyei főügyész és báró *Vojnits* István; úgy tudják, hogy a martonosi szerbek mind tudnak magyarul s mind jó hazafiak s azt hiszik, hogy éppen akkor támadna Martonoson nemzetiségi kérdés, ha a kerületek más-kép alakíttatnának.

Lovászy Andor dr. ekkor kijelentette, hogy semmi oka sincs a martonosi szerbség jó hazafiságát kétségbe vonni, de a magyarokat is jó hazafiaknak tartja, amiből az következik, hogy mindkettőnek egyenlő mértékkel mérjünk; a nemzetiségi kérdés miúgy éppen abból származik, ha a jogok nem arányosan osztatnak meg s valamelyik jogsérelmet érez, ami a jelen esetben a *Joszyty*-féle indítványnál bizonyára fel fog merülni.

Ezután az állandó választmány kimondta, hogy az érdemleges határozat előtt bekéri a járási főbíró jelentését az iránt, hogy a különböző javaslatok szerint miként oszlanak meg a szavazatok.

A főbíró jelentését legutóbbi, október hó 3-án tartott vármegyei közgyűlést megelőző napon tárgyalta a vármegyei állandó választmány. A jelentéshez csatolt községi bizonyítványból kitűnt, hogy a *Joszyty*-féle megosztás szerint az I. kerületben volna 336 választó, ebből 192 szerb és 144 magyar; a II. választókerületben volna 394 választó, ebből 392 magyar és 2 szerb. Ennélfogva az állandó választmány előadója javasolta, hogy a községi határozat megváltoztatásával a község belterületéből a műt irányának megfelelően 2 kerület alakíttassék, ilyképp az I. kerületben lesz 374 választó, ebből 93 szerb és 281 magyar, a II. kerületben lesz 356 választó, ebből 101 szerb és 255 magyar.

Az előadói javaslattal szemben a vármegye alispánja *Vojnits* István tett ellenindítványt s kérte a *Joszyty*-féle megosztás elfogadását, ezen ellenindítvány mellett felszólalt még báró *Vojnits* István, *Lovászy* Márton orsz. képviselő pedig kérte az előadói javaslat elfogadását. Szavazásra kerülvén a dolog, az előadói javaslat mellett szavaztak 23-an, *Vojnits* indítványa mellett pedig 15-en, ilyképp az előadói javaslat elfogadtatott állandó választmányi javaslatul.

Az előadó javaslata mellett szavaztak: *Falcione* Lajos (Zombor), dr. *Galambos* Pál (Obecse), *Geyer* Péter (Cservenka), *Graeber* Gyula (Szeged), *Graeber* Ferenc (Szond), *Heinecz* Albert (Kisszapár), *Karácson* Gyula (Zombor), *Kiss* Károly (Kishegyes), *Klanszky* Ferenc (Jánoshalma), *Kovács* Huszka Ferenc (Obecse), *Latinovits* Géza (Budapest), dr. *Lovászy* Andor (Zenta), dr. *Lovászy* Márton (Budapest), *Márton* Mátyás (Magyarokanizsa), *Matkovits* Béla (Temerin), *Michler* Ferenc (Mohol), *Pilaszánovits* József (Kossuthfalva), *Szauerborn* Károly (Zombor), *Szemző* Gyula id. (Zombor), dr. *Szilágyi* Mór (Zombor), *Szonomár* Elek (Obecse), dr. *Tripolszky* János (Obecse), *Vujevits* Simon (Nemesmilitics.)

A *Vojnits* féle javaslat mellett szavaztak: dr. *Czirák* Gábor (Topolya), *Engelmann* Adolf (Áda), *Eördögh* Elemér (Bácsufalu), *Evetovics* János (Bács), *Latinovits* János (Budapest), *Mezei* Zsigmond (Kula), *Mihájlóvits* Kornél (Zombor), *Mikosevits* Kanut (Zombor), dr. *Molnár* Károly (Zombor), dr. *Manheim* Ármán (Topolya), *Rockenstein* Nándor (Gádor), *Sztankovits* György (Zombor), *Vidiczky* György (Alsókabod), *Vojnits* István alispán, és *Vojnits* István báró.

A múlt szombati vármegyei közgyűlésre a törvényhatósági bizottsági tagok rendkívül nagy számban jelentek meg s miután látható volt az ellenpárt nagy többsége, sem az alispán, sem báró *Vojnits* István a közgyűlésen az ellenindítványt nem tették meg s így az állandó választmány javaslata vita nélkül elfogadtatott.

Kepek a boszniai okkupációból.

Írta: **Del Toró.**

(Vége.)

Egyszer valami transportot vezetett át Bihácsból Ottoesászba Dicsőfi. Csupa maródiak és spitelerek voltak a bandában. Előfogatokon utaztak, hát néhány napig kellemes volt az út. Bihácsból Ottoesász volt annyira, mint Makó Jeruzsálemtől. Gyönyörű erdős vidéken keresztül vitt az utjuk s kellemes októberi napok voltak.

Mikor a nap bucsuzott az égről s lezált az alkony, olyan üszköt vetett az erdők koronájára, hogy az ember azt hitte, hogy lángban áll az ég, és folyik az erdő vére. Később pedig, mikor ez a káprázató természeti tűnemény eltűnt s kihalt, esendes lett a komor erdőség, azt vélte volna az ember, hogy minden szálfá egy-egy fejfa, hogy hősök temetője az, hol a szabadságért küzdők alusszák álmaikat.

Dicsőfi poétalelkét annyira megkapta ez a fenséges látvány, hogy mindjárt elszavalta lelke érzeményét: „Csak holt század fekszik odabent, szemfelele a hosszú, méla esend!”

Egypár nap múlva megérkeztek Ottoesászba. Ott átadta a transportot a kórházi orvosnak, aztán kipihente magát egy küssé, hogy ujult erővel folytathassa az utat visszafelé. Igaz, hogy a bozontos fejét félelmes remegés szállta meg arra a gondolatra, hogy

ezt a borzasztó utat most egyedül kell visszafelé megtennie, de hát a spitelerek biztatása meg egy pár „klázli” dalmatiner mégis csak megnyugtatták, hogy nem olyan fekete az ördög, mint ahogy ő azt a falra festette.

Elindult verző szívvel, de tele fejjel és ugrálva baktatott a járatlan utakon, hegynek le, völgynek föl, mint az egyszeri zsidó baka, akinek a háboruban meghorzsolta egy komisz puskagolyó a nadrágját, aztán elhánván a fegyverét, futott a kötözőhelyre, hogy kötözzék be a sebét. Mikor pedig az orvos azt kérdezte tőle:

— Hogy értél ide?

Ezt felelte:

— Ugráltam, mint a béka, hegynek le, völgynek föl!

Dicsőfi is ugrálva baktatott a járatlan utakon s keblét viharra, vészre tárva, estefelé teljesen elesigázva ért egy erdőséli csárdához. Ennek már a külseje is elárulta, hogy banditák tanyája. De hát kénytelen volt az éjjelt ott tölteni, ha nem akart a vadak martaléka lenni. Halálos felelem vett rajta erőt, mikor benyitott a csárdába s hideg verejték ült ki a homlokára, mikor megpillantotta az ágrólszakadt rablókat a csárda ivójában. Mindjárt eszébe jutott megint Petőfi s így kesergett: „Négyágu épület lesz halálos ágyam s temetési dalom varjak káromása.”

Egész éjjel nem hunyta be a szemét, csak a puskáját szorongatta. Ez volt most az egyedüli jó barátja és vigasztalója. De, hála Istennek, a nagy ijedségen kívül nem

történt semmi baja se. A banditák nem áhítottak az árva lelkére. Hanem történt más. Az idő hirtelen megváltozott s mire kihajnalodott, olyan magas hórétég takarta a vidéket, hogy szügyig bokázott benne az ember.

Hát ez nagy baj volt egy gyalogoló bakára, mert ha a csárdában nem lehelte is ki a szerelmes lelkét, könnyen beleveszhet a hólavínakba. De hamar megvigasztalta magát a szerelmes bohém szíve. Azt mondta hát: „hajra!” és nekivágott a rengetegnek. Nem akart félni attól, hogy a hideg sirban talán meghűthetné magát, mert a szerelem lángja ott is melegíti a szívet.

Rendkívül nagy bajjal valahogy elérte a legközelebbi falucsukát. Annyira ki volt itt már merülve, hogy szinte vonszolta csak maga után a testét. Megpihent a falu kis koresmájában és biztos helyről szemlélte a beálló alkonyt. Ez megint gyönyörrel töltötte el. Szeme előtt vonultak el a magas hóborította erdei tölgyek, s a zavalvei hegyek, melyek felhőt karcoltak. Mikor pedig a lenyugvó nap bucsusókját hintette a vérpiros felhőkre, a hólepte hegyek és erdők koronái úgy tündöklöttek, mintha ragyogó gyémántmezők lettek volna, bibor palástalt szegélyezve.

Másnap már nem gyalogolhatott Bihácsig a nagy fáradalmaktól és kiállott szenvedésektől, hát előfogat után nézett, hogy azon kocsikázzon be Bihács várába. De, óh szent Kleofás! az egész falucsukában nem volt egyetlenegy kocsis se kézrekeríthető, mert előtte való nap „robotra” rendelték be mind

TÖRVÉNYKEZÉS.

A csendőr orvítamadójának felmentése.

Mi is megírtuk, hogy az újvidéki esküdtbíróság a gyilkosság kísérletével vádolt Mandics Milos csurogi volt pincért, aki ez év márciusában Csurogon Albert Gergely csendőrről lesből négyszer rálőtt és azt súlyosan megsebesítette: felmentette.

Újvidéken a napokban megindult a „A törvényházból” című hetilap első száma „Felfegyverzett hallgatóság” című közleményében a következő különös dolgot írja erről a szenzációs fölmentésről:

Furesa eset történt azon az esküdtszéki tárgyaláson, amely a hírhedt Mandics Milos egyik bűnügyében folyt le a „Törvényház” falai között. Amikor megnyiták az esküdtszéki terem karzatának ajtai, egyszerre egész esomó olyan kinézésű alak lepté el a hallgatóság részére fentartott ezt a helyet, akikkel nem volna jó valami elhagyatott helyen találkozni. Mihelyest ezt a hivatalos személyek megállapították, azonnal hirt kelt a „Törvényház”-ban, hogy ezek a gyanús „hallgatók” a vádlott közelebbi s távolabbi cimborái s az a céljuk, hogy az esküdteket a vádlott érdekében terrorizálják. E célból revolverekkel és késekkel is dusan ellátták magukat. E híresztelés folytán Ernst Ödön főtárgyalási elnök mindjárt a tárgyalás megnyitása után elrendelte, hogy a hallgatóság ismeretlen része megmotoztassék. A megmotozás a kellemetlen hirt valóban igazolta, mert a fogházörök számos hallgatónál találtak töltött revolvereket. Erre ezeket a hallgatókat a karzatról eltávolították.

Ezután a tárgyalás zavartalanul folyt le s azzal végződött, hogy az esküdtek a vádlottat — ámbár ő maga is elismerte bűnöségét — nem bűnösnek nyilvánították, mihez képest a törvényszék őt a vád alól felmentette.

Közgazdaság.

Szarvasmarhadíjazás Kunbaján.

A Bácsbodrog vármegyei Gazdasági egyesület f. hó 4-én Kunbaján szarvasmarhadíjazást tartott.

Ki volt állítva: 35 drb tehén, 54 drb választott borju és üsző, továbbá 14 bika.

A díjakat a bíráló-bizottság a következőknek adta oda:

Tehenek után: Lutz András Kunbaja 30 kor., Brandt Péter Kunbaja 30 kor., Ollmann Péter Kunbaja 20 kor., Bisehoff János Kunbaja 20 kor., Brandt György 20 kor., Till és Tománovits bérelte gyűjteményes oklevél és béres 10 kor., Till Imre Katymár oklevél, idb. Freidinger Mátyás Kunbaja oklevél, Ollmann Mihály Kunbaja 10 kor. és tejjgazdasági eszköz, Faltum Jeromos Kunbaja oklevél, Schwámlein József Kunbaja 10 kor. és tejjgazdasági eszköz, Schultz Konrad Kunbaja 10 kor. és tejjgazdasági eszköz, Kriksz Mátyás Kunbaja 10 kor., Koller István Kunbaja 10 kor., Perle Márton Kunbaja 10 kor. és tejjgazdasági eszköz, községi gulyás Szaszur Ádám 10 kor., Sama Márton tejszöv. munkás 10 korona.

Üszők: Rosenberg Jakus és Mátyás kollektív kiállításért oklevél, gulyásnak 10 kor., Beck Mátyás gyűjteménye, gulyásnak 10 kor., Mann József Kunbaja 40 kor., Mikits Mihály Kunbaja 30 kor., Stand János Kunbaja 20 kor., Nemes Bálint Kossuthfalva 20 kor., Prohászka Miklós Kunbaja 20 kor., Hinger Péter oklevél, Brandt Antal oklevél, gulyás-

nak 10 kor., Koller István oklevél, Schoblocher Péter oklevél, Schill József Kunbaja 20 kor., Freidinger József oklevél, Häfner János 10 kor., Krisztmann István 10 kor., Müller Antal 10 kor. és tejjgazdasági eszköz, Bickert István 10 kor. és tejjgazdasági eszköz, Bogner Vendel oklevél, Dámi István 10 kor. és tejjgazdasági eszköz, Pohl Antal oklevél, Mezner Ferenc 10 kor., Wagner Antal 10 kor., Wölfl Mátyás 10 kor., Wagner Vendel 10 kor., Schoblocher János oklevél, Fád János 10 kor., Brandt Albert oklevél, gulyásnak 10 kor., Schoblocher Mihály oklevél.

Bikák: Till Imre Katymár, Kunbaja község, Rosenberg Jakab és Mátyás oklevelet, Ollmann Mihály oklevelet és tejjgazdasági eszközt, Brandt Antal községi bíró, ki díszoklevélen kívül 10 koronás aranyat is nyert, utóbbi összeget a községi szegényalaprak ajánlotta föl.

A bíráló-bizottság értekezletét a kaszinó termeiben rendezett társasbéd követte

Gabonaárak a zombori piacon

1908. évi október hó 9-én.

Rovatvezető: P.

A gabonaárakban a múlt hetihez viszonyítva csak 10 fillér emelkedés mutatkozott. Buzában mérsékelt volt a kínálat.

Az árpa állandóan gyengén volt kinalva.

A zab kellemesebb irányzatú, a kínálat pedig gyér volt.

Az ó tengeri csak kisebb tételekben került forgalomba.

Az új tengeriben pedig a kínálat is, a vétel is élénkséget mutatott.

A babban még mindig kevés az üzlet.

A heti árak a következők voltak:

Buza	22:10 K-tól — 22:30 K-ig
Zab	14:20 „ — 14:30 „
Árpa	14:40 „ — 14:60 „
Ó tengeri	15:90 „ — 16:30 „
Uj tengeri (csöves)	7:60 „ — 8:20 „
Bab	14:20 „ — 14:50 „
Repce vető célra	— „ — — „
Köles	— „ — — „
Kendermag	— „ — — „
mindent q-kint = 100 kilogrammonkint számítva.	

Adományok

a Zomborban, Bács Bodrog vármegye székhelyén felállítandó Rákóczi szoborra.

XXIX. SZÁMU KIMUTATÁS.

Át hozat 8488.84 K

331. *Besztercebányai járás főszolgabírósa* gyűjtőívén adakoztak: Jasper János Urvölgy 40 fil., Vajezik János Urvölgy 40 fil. —.80 K

332. *Egyesült Parketgyárak Részvénytársaság* Budapest, gyűjtőívén adakozott: Egyesült Parketgyárak Részvénytársaság 10.— K

333. *Gyulai m. kir. pénzügyőrség* gyűjtőívén adakoztak: Bátor József Körteladány 20 fil., Csulay János 20 fil., Dézsy Károly 1 kor., Fehér Sándor 50 fil., Juhász György 1 kor., Kovács József 50 fil., Mező József 50 fil., Petrovsky József 50 fil., Radoczy József 50 fil. 4.90 K

334. *Vönöcki községi hitelszövetkezet és fogyasztási szövetkezet* gyűjtőívén adakozott: A vönöcki községi hitel és fogyasztási szöv. 5.— K

335. *Friedmann Károly* Fiume, gyűjtőívén adakoztak: Bader B. Bertalan 1 kor., Barta Ferenc 40 fil., Barta Kálmán Hamburg 40 fil., Barta Pál 40 fil., Déri Mihály 50 fil., F. I. Szond 20 fil., Friedmann Károly 1 kor., H. M. 30 fil., Katz Izidor 1 kor., Katz Ottó 50 fil., Neumann Frigyes 20 fil., N. N. 50 fil., N. N. 20 fil., N. N. 20 fil., N. N. 30 fil., Ofner Emil Bácsföldvár 1 kor., Olvashatlan Dunapataj 1 kor., Polit Francesco 2 kor., Pse Psa 10 fil., S. Z. Budapest 20 fil., összesen 11.40 K

336. *Hazai általános biztosító részvénytársaság* Budapest, gyűjtőívén adakozott: Hazai általános biztosító részvénytársaság 10 — K

337. *Kottler Ottó* lelkész Buzsáki, gyűjtőívén adakozott: Kottler Ottó 2.— K

338. *Halász Dávid* ügyvéd Zombor, gyűjtőívén adakozott: Halász Dávid 2.— K

339. *Bácsgyulafalva község* előjárósága gyűjtőívén adakozott: Bácsgyulafalva község 10.— K

Összesen 8544 94 K

Vujevich Alajos,
pénztárnok.

HIRDETÉSEK.

961/kig. 1908. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Dunagárdony községe Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának jóváhagyásával gyalogjárdát épít.

A járda 1852 □ méter területű s téglával laposan rakandó ki.

Az árlejtés **f. évi október hó 24-én délelőtt 9 órára** tüzetik ki.

Az előirányzott munkabér anyaggal együtt: 3000 korona.

Dunagárdony, 1908. október 8.

Kekezozich József, **Obrenov Tósa,**
jegyző. 410—1 bíró.

50—44

„Blickensdärfer“ **írógép,**
eredeti amerikai

azonnal látható irással.

Tiszta acél- szerkezet. 149—30—23 Gyönyörű szep irással. Az írógépek legolcsóbbja.

Á r a :
teljes felszereléssel csak 300 K.

Írógép kellekek a legolcsóbb árakban szállítanak.
Amerikai íródol butorok mintatelepe.
Tessék prospektust kérni!
Kaufman és Társa Budapest
V., Zoltán-utca 16. szám. (Szabadságtér.)

Állandó raktár és képvislet Bács-Bodrog megye részére
Teltsch Gáspár,
műszer- és látszerésznel Zomborban.

29638. sz. 1908.

Versenyárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli egységáras versenyárgyalást hirdet:

A Fegyvernek állomáson létesítendő 1 drb földszintes hivatalnoki lakóház (3 lakással), 1 drb földszintes altiszt lakóház (2 lakással) és 1 drb földszintes egyszerű őrház és a hozzájuk tartozó melléképületek előállítási munkálataira.

Az építéshez szükséges anyagok közül a szénalakat és homokot a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége adja, illetve bocsájta vállalkozó rendelkezésére, a többi építési anyagot pedig elsőrendű minőségben vállalkozó tartozik adni.

Az ajánlathoz szükséges pályázati feltételek, a szerződés tervezete az ajánlati minta és a költségvetés a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetősége pályafentartási osztályban (II. oszt.) 3 korona lefizetése mellett, a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól délután 2 óráig bármikor beszerezhetők, vagy írásbeli megkeresése mellett a megfelelő bélyegjegyek előzetes megküldése után, királyi postán is megkaphatók. Az építmények tervei a pályafentartási osztálynál megtekinthetők. Ugyancsak az említett hivatalnál megtekinthetők: a munkák és szállítások kiadására vonatkozó feltétfüzet általános határozatai, az államvasutak vonalain előállítandó épületek leírása és a feltétfüzetek részletes határozatai is, melyek a magyar királyi államvasutak igazgatóságának budapesti nyomtatványtárából megszerezhetők.

Az ajánlatot 1 koronás magyar okmánybéllyel, az ajánlat mellékleteit, egymint pályázati feltételek, szerződés-tervezet és költségvetés számításokat pedig ivenként 30 filleres magyar okmánybéllyel ellátva és az ajánlathoz fűzve lepecsételt borítékban a következő felirattal:

„Ajánlat a 29633/1906. sz. versenyárgyalási hirdetés alapján a magyar királyi államvasutak Fegyvernek állomáson létesítendő magas építményi munkák előállítására“ felirattal kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb 1908. évi október hó 17-én déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség általános osztályának (arad—csanádi vasutak palotája I-ső emelet 13. ajtó sz. I. oszt.) főnökéhez.

Az ajánlatok a benyújtásra kitűzött határidő leteltével a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályában felbontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, vagyis 1908. évi október hó 16-án déli 12 óráig a pályázóknak 2400, azaz kétezer-négy száz korona bántpénzt kell a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztárában, hivatkozással a hirdett versenyárgyalás számára, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni, mely bántpénz esetleg posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Azon felek, kik a postatakarékpénztár cheque-forgalmában bent vannak, a bántpénzt a postatakarékpénztár útján is letelhetik.

Az ajánlatban a bántpénz letételének megtörténte megemlítendő ugyan, de az erről

nyert letéti jegy nem csatolandó. A bántpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, mert az ilyen csatolt összeg bántpénzül el nem fogadható.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő vagy meghatalmazottja által alá nem irt, javított vagy vakart szövegű, pecséttel le nem zárt, sértett borítékba helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előirt bántpénz előlegesen le nem tételt, figyelembe nem vétetnek.

Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnának, kötelesek ajánlataikban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

Aradon, 1908. szeptember hó 30-án.
397—3—3 **Az üzletvezetőség.**

ad 35621/1908. szám.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak szegedi üzletvezetősége nyilvános versenyárgyalást hirdet az eszéki iskolaépület kibővítésével járó összes bontási, föld, kőműves, kőfaragó, ács, asztalos, lakatos, bádgos, tetőfedő, szobrász, szobafestő, csatorna és vízvezetési munkákra.

A tervek és munkaleírás, a szerződési tervezet, az ajánlati minta és a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Szegeden a magyar kir. államvasutak üzletvezetősége pályafentartási osztályában (II. em. 9. sz. ajtó) és Eszéken az eszéki osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb **1. évi október hó 20-án déli 12 óráig** nyújtandók be az alulírott üzletvezetőség titkárságához. (I. emelet 22. sz. ajtó.)

Az ajánlatok egy koronás, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filleres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat az eszéki iskolaépület bővítéséről.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1. évi október hó 19-én déli 12 óráig 3000 azaz Háromezer korona bántpénz teendő le a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztárában (földszint 1. szám) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bántpénzről szóló letéti jegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Posta útján beküldött ajánlatok és bántpénzek térli vevényvel adandók fel.

Szeged, 1908. évi október hó.
405—3—2 **Az üzletvezetőség.**

253709/CIH. sz. 1908.

Osztrák-magyar keleti személyforgalom.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága közhírré teszi, hogy a budapest-keleti p. u. és Sofia állomás egymásközi forgalmában fenálló közvetlen személyvonatu II/III. oszt. kombinált menetjegyek kiadását *folyó évi november hó 15-ével* be fogja szüntetni. Ezen jegyek helyébe nevezett nappal közvetlen, tisztán III. oszt. jegyek lépnek életbe 26.65 frank áron.

Budapest, 1908. október hó 2-án.

Az igazgatóság.
Utánnyomás nem díjazatik.) 407—1

BUDAPESTI Szivattyú- és Gépgyár Rt.

= BÁCSEMEZEI KÉPVISELETE =

SZELES JENŐ Zombor.

= MINTARAKTÁR =

kútszivattyúkban és tűzifecskendőkben.

HAZAI GYARTMANY.

345—35—13

35—13

5478/1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye bácsalmási járásához tartozó Madaras községben lemondás folytán megürült és évi 800 korona fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra pályázatot hirdetek és felhívom pályázni öhajtókat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket hivatalomban **folyó évi november hó 1-éig** nyujtsák be.

Bácsalmás, 1908. évi október hó 2-án.

406—2—2

K O L L E R,
főszolgabíró.

10064/tkvi 1908. szám.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szekulics Ráda és esatlakozó társai végrehajthatóknak Sijacsics Mladen végrehajtást szenvedő elleni 200 korona tőkekövetelés és 42 korona 40 fillér, illetve 39 korona s járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén levő s Zomborban fekvő, a zombori 3278. számú betetben Sijacsics Mladen tulajdonául bejegyzett s A. I. 1—2 sorsz. alatt foglalt 3456. és 3457. hr. s 335. ö. i. számú jóságtestre 1858. korona kikialtási árban az árverést elrendelte és hogy a tennebb megjelölt ingatlan az **1908. évi november hó 12-ik (tizenkettő) napján délután 3 (három) órakor** a zombori kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. ik. évi LX. ik. törvényeikk 42. ik. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékepes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zomborban, 1908. évi október hó 3. án.

A kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság

Hetteszheimer,

409—1

kir. törvényszéki bíró.

Kiadó lakás.

A Kalap-utcában levő Bogisits-féle házban, egy 4 szobából és mellékhelyiségekből álló lakás november hó 1-ére kiadó. Bővebbet **Gombos Ignác** ügyvéd irodájában Zrinyi-utca 10. sz. Zombor.

408—3—1

25645/1908. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A Szécsány állomáson megüresedő pályaudvari vendéglő bérletére a f. évi augusztus hó 14-én kelt 25645. sz. a. hirdett pályázatot érvényen kívül helyezzük és arra ezennel újabb nyilvános pályázat hirdettük. A bérlet a fenti vendéglőre nézve 1908. évi december hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított 5 éven át, vagyis 1913. évi november hó 30-áig.

Bérlőnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére: az emeleten 2 szoba és az árnyékszék közös használata, a földszinten 1—2. oszt. étterem 47.15 m², egy közös célra szolgáló III. oszt. váró és étterem 59.78 m², egy 17 m² területű tálaló, 320 m² területű nyitott kert, a pincében egy konyha, 1 mosogató, 1 éléskamra, egy pince, azonkívül egy jégverem.

Az I. koronás bélyeggel ellátot és „Ajánlat a magyar királyi államvasutak fent kiírt Szécsány állomáson pályaudvarán levő vendéglő üzemre“ felirattal ellátott lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönböztetendő okmányokkal felszerelt ajánlatot 1908. évi október hó 22-én déli 12 óráig az alulírott üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (üzletvezetőségi palota I. emelet, 21. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy a kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200, azaz kétszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztárában 1908. évi október hó 21-én déli 12 óráig vagy személyesen, vagy a kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régiebb, utolsó napi árfolyam szerinti értékben, de soha a névértéken felül számíthatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik. Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlíthető ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletre vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Zsótér-ház II. em. 4. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztük, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előírt bánatpénz le nem tétel, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik. Szeged, 1908. szeptember hóban.

389—3—3

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Pályázati hirdetemény.

A „Zombori Függetlenségi kör“ a szolgálai állásra pályázatot hirdet.

- A szolgálai évi fizetése készpénzben 480 kor.,
- szabad lakás, 1 szoba és konyha,
- fűtés, világítás,
- italmérés jog a kör helyiségében.

Az állás f. évi november hó 1-én elfoglalható. A kérvények legkésőbb **október hó 20-ig** a „Zombori Függetlenségi kör“ elnökségére címezve a nevezett kör irodájába (Erzsébet-körút 13.) benyújtandók, ahol a szolgálai kötelességei megtudhatók.

Zombor, 1908. szeptember hó 30.

Mérő Ignác,

elnökhelyettes.

ADLER ADOLF kárpitos-mester BÚTORRAKTÁRA

ZOMBOR, Kossuth Lajos-utca 7. sz. I. emelet.

Rendkívüli nagy választék a legdivatosabb butorokban, u. m.: **háló-, ebédlő-, társalgó- és irodai berendezésekben, machagoni-, cse-resznye-, jávor-, dió-, tölgy- és szilfában**, nemkülönböztetendő minden egyes butordarabokban, ugyancsak **réz-, fém- és vasbutorok, függönyök, plüsch- és posztóterítők** díszes himzéssel, **ágy- és asztalterítők, szőnyegek, plüschdivánok, ottománok** stb., stb. — szóval minden, ami a lakásberendezéshez szükséges, nagy választékban,

az egyszerűtől a legdíszesebb kiállításig meglepő jutányos árak mellett.

Kárpitos munkákat illetőleg, mint képzett kárpitos-mester a legesinosabban készítem, igen jutányos árakon.

Van szerencsém a n. é. butorvásárló közönséget butorraktáram szíves megtekintésére tisztelettel meghívni; kiváló tisztelettel

Mellékraktár, kárpitos- és asztalos-

műhelyem, Sándor Béla-utca 9. 388—6—3

ADLER ADOLF,

kárpitos-, díszítő- és butorkereskedő.

25912/1908. szám.

Pályázati hirdetemény.

A magyar királyi államvasutak szegedi üzletvezetősége Gombos állomáson összegyűlt és nélkülözhetővé vált ócska gőzkomp köteleket értékesíteni óhajtván, ezek eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet.

A kötelek a venni szándékozók által Gombos állomáson bármikor megtekinthetők, s az azokra vonatkozó közelebbi felvilágosítások ugyanott megkaphatók. Egyébb tekintetben netán szükséges felvilágosítások a szegedi üzletvezetőség anyag és leltárbeszerzési osztályában (I. em. 18. ajtó) a hivatalos órák alatt (d. e. 8—3-ig) megszerezhetők.

A magyar királyi államvasutak részéről határozottan kikötetik, hogy a kötelekért felajánlandó egységárak a köteleknek Gombos állomáson való átvétele mellett tétessenek. A köteleknek vasuti kocsikba való felrakásáról a vevő fél saját költségén tartozik gondoskodni. Oly kikötés tehát, hogy az anyag a fél által meghatározandó távolságra vagy valamelyik állomásig bérmentesen szállíttassék, határozottan mellőzendő, mert az ilyen ajánlat figyelembe nem vétetik.

A fentebb felsoroltakon kívül az ajánlattevő magára nézve kötelezőknek elismeri az ócska anyagok eladására vonatkozó és 122291/1896. szám alatt fennálló általános feltételeinket, melyeket saját és két tanu aláírásával és 60 fillér magyar okmánybélyeggel ellátva, okvetlenül ajánlatához csatolni tartozik.

Ezen feltételek budapesti nyomtatványtárunknál példányonként 30 fillérért megszerezhetők. Vidékieknek ezen feltételek a magyar királyi államvasutak nyomtatványtárához intézendő írásbeli megkeresésre a megfelelő ár és a szükséges postabélyeg előzetes beküldése esetén megküldetnek.

A pályázni kívánók kéretnek, hogy beirt ivenként I. koronás magyar bélyeggel ellátott sértetlen borítékba tett és lepecsételt ajánlataikat a magyar királyi államvasutak szegedi üzletvezetőség anyag- és leltárbeszerzési osztályához (I. em. 18. ajtó) következő címmel: „Ajánlat ócska komp kötelek megvételére 25912/1908. számhoz“ 1908. évi október hó 31. napjának 12 órájáig benyújtani sziveskedjenek.

A beérkezett ajánlatok 1908. évi október hó 31-én déli 12 órakor fognak fenti osztályban felbontatni, melynél ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok kizárólag ezen célra rendelt és az említett anyag és leltárbeszerzési osztályban egy példányban ingyen kapható ajánlati nyomtatványon és annak rovatainak pontos kitöltése mellett állítandók ki.

Az ajánlati árak korona értékben, számokkal és betűkkel olvashatóan kiteendők. Nem az általunk kiadott nyomtatvá-

nyon kiállított vagy fentiekől eltérő feltételeket tartalmazó ajánlatok nem vehetők figyelembe.

Bánatpénzképen a megvenni szándékolt anyagmennyiségnek és az azokért felajánlott egységárak szerint kiszámított értékösszeg 5%-a az ajánlat benyújtására kitűzött határnap előtt egy nappal azaz október hó 30-án déli 12 óráig készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztárában leteendő.

A bánatpénzt vagy az erről szóló letéti jegyet, mely utóbbi az ajánlattevő birtokában marad, az ajánlattal egy boríték alatt nem szabad beküldeni. A bánatpénz letétele az ajánlaton felemlítendő.

Egyéb vagy lebonnyolított ügyletek biztosítására letétünkben levő, bár felszabadult biztosítékok ezen ajánlatokhoz nem fogadtatnak el bánatpénzüll.

Bánatpénz, vagy fentidézett aláírt feltételek nélkül, ugyancsak elégtelen bánatpénzzel, nem sértetlen és le nem pecsételt borítékban vagy elkésve beérkezett ajánlatok, vagy olyanok, melyek a fentebb felsorolt feltételektől eltérő kikötéseket tartalmaznak, figyelembevételre nem számíthatnak, ugyancsak olyanok sem, melyeken javítások vagy vakarások fordulnak elő.

Pótajánlatok egyáltalán nem vétetnek tárgyalás alá.

Az ajánlattevő ajánlatával annak felbontásától számított 30 napig kötelezettségben marad, ezt tehát időközben vissza nem vonhatja.

Az ajánlatok tetszés szerinti részmennyiségekre is szólhatnak, de a magyar királyi államvasutak igazgatósága is fentartja magának azon jogot, hogy tetszés szerinti részmennyiséget engedhessen át, melyet ajánló — ha csak annak ellenkezőjét ki nem kötötte — elfogadni köteles.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága fentartja magának továbbá a jogot, hogy az ajánlatok között — tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon választhasson s hogy végre a cél elérésére bármi másféle intézkedéseket is tehessen.

Szeged, 1908. évi szeptember hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

403—1

Hirdetések felvételnek

☞ a legolcsóbb árak mellett ☞

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN

Erzsébet-körút 13. sz. alatt.